

kort geding

THEATER

Aantekeningen uit het ondergrondse *Skagen*

Op reis tot 19 mei

★★★★☆

Waarom net Russische personages vandaag zo populair zijn in theater? Oblomow of de drie zussen van Tsjechov lijden niet zozeer aan hun gebrekkige daadkracht, wel aan hun scherpe besef daarvan. "Te veel

inzien, dat is echt een kwaal", zegt ook de ik-figuur uit Dostojevski's *Aantekeningen uit het ondergrondse* (1864). Hij heeft zich teruggetrokken in een hol buiten het leven en schrijft er zijn gemeenschapshaat en zelfgêne van zich af. Verlicht pessimisme, kan je zijn visie noemen.

Clara van den Broek van Skagen heeft die stroom aan reflecties en zielige herinneringen bewerkt tot een monoloog. Die begint sterk, vooral door de barse, directe toon waarmee haar mannelijke persona de wereld brandmerkt. "Natuurlijk valt niet te garanderen dat het leven niet vreselijk saai

zal zijn." Tegelijk ironiseert Van den Broek dit zwartgallige betoog. Want een grote bek die zich manifesteert op een ministoeltje, boven miniservies, wordt al gauw een kleine dictator, een kermisklant. Staat ook de moppervlaming hier te kijken? Ineens ga je hem beter begrijpen.

Maar als die subtiele ironie omslaat in clownerie, en Van den Broek de scène gaat rondhuppelen in een circuspakje, verliest haar solo even al zijn kracht. Het contact met de zaal valt weg, gespeelde dialogues nemen het over. Het is een val waar Skagen ook al met *Almschi* intrapte. Boeiend

tekstmateriaal wordt niet versterkt, maar verzwakt door te veel spel, te veel vorm ook. Het licht, de kostuums, de live cello-muziek van Harald Austbø: hoewel ze een heel eigen esthetiek toevoegen, vestigen ze ook net te veel aandacht op zichzelf, ten nadele van de pure tekst. Dat die tekstbewerking nochtans werkt op zich, bewijst het straffe slot, met Van den Broeks lange stille blik in de zaal. Een ongelijkmatige voorstelling wordt één gebalde reflectie. Niets doen kan wel degelijk een intelligente vorm van verzet zijn, onthou je.

WOUTER HILLAERT